

P9_TA(2024)0013

Rola Parlamentu Europejskiego i jego dyplomacji parlamentarnej w polityce zagranicznej i polityce bezpieczeństwa UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie roli Parlamentu Europejskiego i jego dyplomacji parlamentarnej w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE (2023/2105(INI))

(C/2024/5707)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 14 ust. 1, art. 21 i art. 36 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 20 lipca 2010 r. w sprawie odpowiedzialności politycznej,
- uwzględniając konkluzje Rady z 28 czerwca 2016 r. przyjmujące sprawozdanie pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 25 marca 2020 r. pt. „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” (JOIN(2020)0005),
- uwzględniając „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa” przyjęty 21 marca 2022 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 25 listopada 2020 r. zatytułowany „Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP III) – Ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE” (JOIN(2020)0017),
- uwzględniając decyzję Rady 2010/427/UE z 26 lipca 2010 r. określającą organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych ⁽¹⁾,
- uwzględniając pkt 34 deklaracji ze szczytu UE-Wspólnota Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów z 18 lipca 2023 r., w którym uznaje się dyplomację parlamentarną za ważny wymiar wzajemnych stosunków,
- uwzględniając swoje zalecenie z 15 marca 2023 r. dla Rady i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa podsumowujące działalność ESDZ i dotyczące silniejszej pozycji UE na świecie ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 stycznia 2023 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2022 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 stycznia 2023 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za 2022 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 12 marca 2019 r. w sprawie budowania zdolności UE do zapobiegania konfliktom i mediacji ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją decyzję z 13 września 2023 r. w sprawie zmian w Regulaminie Parlamentu Europejskiego służących poprawie uczciwości, niezależności i rozliczalności ⁽⁶⁾,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30.

⁽²⁾ Dz.U. C, C/2023/410, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/410/oj>.

⁽³⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 26.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 54.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 16.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0316.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0405/2023),
- A. mając na uwadze, że rola Parlamentu jako współprawodawcy i organu współtworzącego budżet obejmuje nie tylko politykę wewnętrzną UE, ale także w dużej mierze działania zewnętrzne UE;
 - B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 36 TUE wiceprzewodniczący Komisji / wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa ma regularnie konsultować się z Parlamentem w sprawie głównych aspektów i decyzji w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz informować Parlament o rozwoju strategii politycznych;
 - C. mając na uwadze, że aby większość umów międzynarodowych mogła wejść w życie, wymagana jest zgoda Parlamentu; mając na uwadze, że jak stanowi art. 218 ust. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Parlament Europejski jest natychmiast i w pełni informowany o takich umowach na wszystkich etapach procedury negocjacyjnej;
 - D. mając na uwadze, że Parlament kontroluje i omawia zarządzanie sprawami zewnętrznymi UE, zwłaszcza dzięki działaniom Komisji Spraw Zagranicznych oraz jej Podkomisji Praw Człowieka i Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony, a także Komisji Handlu Międzynarodowego i Komisji Rozwoju; mając na uwadze, że ta rola kontrolna obejmuje kwestie związane z przyjmowaniem, wdrażaniem i przeglądem strategii tematycznych, regionalnych i krajowych UE oraz innych dokumentów programowych, takich jak unijny plan działania w sprawie równości płci, a także pomocy finansowej i nominacji na wyższe stanowiska w ramach zewnętrznej reprezentacji UE;
 - E. mając na uwadze, że jako jedyna instytucja Unii wybierana bezpośrednio przez obywateli UE Parlament prowadzi debaty publiczne na posiedzeniach plenarnych i w komisjach oraz przyjmuje sprawozdania i rezolucje dotyczące polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE oraz sytuacji w państwach trzecich, zwłaszcza w odniesieniu do praw człowieka, a tym samym przyczynia się do podnoszenia świadomości społecznej i pobudzania dyskusji zarówno w UE, jak i w zainteresowanych krajach; mając na uwadze, że te sprawozdania i rezolucje przyczyniają się do zmian normatywnych na całym świecie i są wnikliwie monitorowane przez podmioty z państw trzecich, w tym rządy, parlamenty oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i mediów, a także mogą wywoływać reakcje i reperkusje w tych krajach;
 - F. mając na uwadze, że Parlament posiada wyjątkową sieć 45 stałych delegacji, które utrzymują i pogłębiają stosunki z innymi parlamentami z państw, regionów i organizacji spoza UE; mając na uwadze, że takie organy często stanowią parlamentarny wymiar dwustronnych umów UE z tymi krajami;
 - G. mając na uwadze, że rola Parlamentu w ustalaniu rocznego budżetu Unii ma kluczowe znaczenie dla wspierania państw o największych potrzebach w przewyżczeniu długoterminowych wyzwań rozwojowych za pośrednictwem Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”, a także dla reagowania na poważne klęski humanitarne i sytuacje nadzwyczajne, w szczególności przez zwiększanie pomocy humanitarnej;
 - H. mając na uwadze, że jednym z celów polityki zewnętrznej UE jest propagowanie równości płci; mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie UE i Parlament Europejski zobowiązały się do wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa;
 - I. mając na uwadze, że Parlament Europejski stał się jednym z najbardziej aktywnych parlamentów pod względem parlamentarnej działalności dyplomatycznej i przeznaczonych na nią zasobów; mając na uwadze, że dyplomacja parlamentarna przyczynia się do osiągnięcia celów UE oraz do propagowania wartości, interesów i strategii politycznych UE, również na szczeblu wielostronnym, a tym samym wnosi wartość dodaną przez wspieranie spójniejszych działań zewnętrznych UE; mając na uwadze, że dyplomacja parlamentarna może poprawić komunikację strategiczną oraz widoczność i skuteczność decyzji i przepisów wykonawczych zarówno w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), jak i wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO);
 - J. mając na uwadze, że dzięki dyplomacji parlamentarnej Parlament stale angażuje się w dialog ze światowymi przywódcami, funkcjonariuszami wybranymi w wyborach, przedstawicielami rządów i dyplomatami, instytucjami publicznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz przedstawicielami – również z najsłabszych i zagrożonych populacji – i innymi zainteresowanymi stronami z państw i instytucji wielostronnych spoza UE, w szczególności dzięki pracy delegacji i komisji, m.in. przez organizowanie wysłuchań, przyjmowanie sprawozdań i rezolucji i odbywanie wizyt w poszczególnych krajach;
 - K. mając na uwadze, że zgodnie z art. 36 TUE wiceprzewodniczący Komisji / wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa musi przynajmniej dwa razy do roku występować przed Parlamentem i przedstawiać sprawozdania z bieżącej sytuacji dotyczącej WPZiB i WPBiO oraz odpowiadać na pytania; mając na uwadze, że należy zaktualizować porozumienie międzyinstytucjonalne zawarte 20 listopada 2002 r. między Parlamentem Europejskim a Radą dotyczące dostępu Parlamentu Europejskiego do szczególnie chronionych informacji Rady z zakresu polityki bezpieczeństwa i obrony⁽⁷⁾;
 - L. mając na uwadze, że Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów Parlamentu Europejskiego, na czele którego stoją przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Rozwoju, a w jego skład wchodzi posłowie do PE z całego spektrum politycznego, nadzoruje wysiłki Parlamentu na rzecz wspierania demokracji poza UE, m.in. w odniesieniu do obserwacji wyborów, mediacji i dialogu; mając na uwadze, że w ramach dialogu im. Jeana Monneta na rzecz pokoju i demokracji Parlament jednoczy przywódców politycznych z państw trzecich, by wspierać komunikację międzypartyjną i budować konsensus; mając na uwadze, że posłowie do PE mogą działać jako specjaliści wysłannicy i mediatorzy zapobiegający konfliktom w sytuacjach wysokiego napięcia na całym świecie;

(7) Dz.U. C 298 z 30.11.2002, s. 1.

- M. mając na uwadze, że Parlament Europejski pomaga parlamentom narodowym i międzynarodowym zgromadzeniom regionalnym poza granicami UE poprawić zdolności instytucjonalne; mając na uwadze, że Parlament Europejski prowadzi stały dialog z tymi organami ustawodawczymi i regularnie wymienia się najlepszymi praktykami;
- N. mając na uwadze, że Parlament jest uznanym na arenie międzynarodowej obserwatorem wyborów; mając na uwadze, że delegacje Parlamentu ds. obserwacji wyborów wchodzi w skład unijnych lub międzynarodowych misji obserwacji wyborów;
- O. mając na uwadze, że grupy polityczne i poszczególni posłowie do PE korzystają z gęstej i rozbudowanej sieci kontaktów z partiami politycznymi, parlamentarzystami, urzędnikami państwowymi, a także podmiotami sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego w państwach trzecich, zwłaszcza w krajach przystępujących do UE i sąsiadujących z UE;
- P. mając na uwadze, że oprócz biur kontaktowych Parlamentu Europejskiego poza UE w Londynie i Waszyngtonie Parlament ma swoje przedstawicielstwa przy ONZ w Nowym Jorku, przy Unii Afrykańskiej w Addis Abebie oraz przy Stowarzyszeniu Narodów Azji Południowo-Wschodniej w Dżakarcie, a ich zadaniem jest zacieśnianie współpracy parlamentarnej z tymi organizacjami wielostronnymi;
- Q. mając na uwadze, że jak stanowi art. 5 ust. 7 decyzji Rady 2010/427/UE, „delegatury Unii mają kompetencje do zaspokajania potrzeb innych instytucji Unii, w szczególności Parlamentu Europejskiego, w ich kontaktach z organizacjami międzynarodowymi lub państwami trzecimi, przy których delegatury są akredytowane”;

Wzmacnianie dyplomacji parlamentarnej

1. z zadowoleniem przyjmuje rosnącą rolę Parlamentu w działaniach zewnętrznych UE, która stopniowo stała się kluczowa i polega na łączeniu uprawnień ustawodawczych, budżetowych i kontrolnych z licznymi formami publicznej i niepublicznej współpracy z organizacjami międzynarodowymi, krajami, społeczeństwami i jednostkami spoza UE;
2. podkreśla odrębną funkcję i wartość unijnej dyplomacji parlamentarnej – obok Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), Komisji, służb dyplomatycznych i parlamentów państw członkowskich – w uzupełnianiu i wzmacnianiu dyplomacji unijnej i widoczności oraz wpływu polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, przy jednoczesnym zachowywaniu własnej autonomii Parlamentu;
3. podkreśla znaczenie dyplomacji parlamentarnej jako sposobu na dotarcie do bardziej zróżnicowanych zainteresowanych stron w krajach partnerskich i państwach trzecich, ponieważ pozwala ona zwiększać świadomość na temat prawa i stanowisk UE, lepiej zrozumieć postrzeganie, wpływ i konsekwencje tego prawa i stanowisk w tych państwach oraz tworzyć sojusze partnerskie i solidne partnerstwa w coraz bardziej złożonym i wielobiegunowym kontekście międzynarodowym;
4. ubolewa, że pomimo szczególnego wkładu Parlamentu w osiąganie celów polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa UE, a także wartości dodanej i komplementarności dyplomacji parlamentarnej, Komisja, Rada i ESDZ nie uznały go jeszcze w pełni jako integralnego podmiotu w ramach podejścia „Drużyna Europy”;
5. uważa, że Parlament ma ogromny niewykorzystany potencjał, by dalej rozwijać swoją rolę dyplomatyczną i wkład w osiąganie celów polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa UE;

Narzędzia, środki i wartości dyplomacji parlamentarnej

6. podkreśla szczególnie, dynamiczny i publiczny wkład Parlamentu w politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE oraz w stawianie czoła globalnym wyzwaniom dzięki pracy komisji zajmujących się sprawami zewnętrznymi, np. Podkomisji Praw Człowieka oraz Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony, które dbają o stosunki z państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi i społeczeństwem obywatelskim na całym świecie;
7. podkreśla, że stałe delegacje wykonują ważną i uzupełniającą pracę w stosunku do działań komisji dzięki ustanowieniu regularnego i stałego forum dialogu politycznego z państwami i organizacjami międzynarodowymi spoza UE, m.in. za pośrednictwem wspólnych organów parlamentarnych i zgromadzeń wielostronnych;
8. podkreśla, że stałe delegacje odgrywają kluczową rolę jako łącznik między Parlamentem a jego partnerami na całym świecie, co ułatwia kontakty i stale zapewnia informacje komisjom i innym organom Parlamentu podczas omawiania stanowisk i strategii politycznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, a także ułatwia słuchanie partnerów i innych zainteresowanych stron i przekazywanie ich opinii właściwym organom w Parlamencie;

9. uważa, że oficjalne misje Parlamentu poza UE stanowią integralną część polityki zewnętrznej UE, dlatego muszą otrzymywać pełne wsparcie delegacji UE, a ESDZ powinna zapewnić im w tym zakresie najwyższy poziom informacji i bezpieczeństwa; wzywa, aby zapewnić Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ wszelkie niezbędne zasoby; uważa, że lepsze koordynowanie, planowanie i ustalanie priorytetów tych misji między różnymi organami Parlamentu zwiększyłyby spójność, wiarygodność i wpływ dyplomatycznej roli Parlamentu;

10. sugeruje, aby właściwe organy Parlamentu Europejskiego ustanowiły wewnętrzną koordynację, m.in. przez okresowe sporządzanie wykazów państw o priorytetowym znaczeniu, z którymi należy współpracować – w oparciu o przewidywane akty ustawodawcze oraz priorytety geopolityczne lub strategiczne – przez organizowanie wspólnej wymiany poglądów z tymi państwami na temat stosunków UE czy horyzontalnych kwestii geopolitycznych lub kwestii konfliktów oraz przez wspieranie synergii między misjami Parlamentu za granicą, by uniknąć niepotrzebnego powielania, a także usprawnić zasoby i zwiększyć spójność komunikatów Parlamentu;

11. podkreśla, że parlamentarzyści powinni posiadać odpowiednią wiedzę o kulturze i międzynarodowych stosunkach kulturalnych państwa trzeciego, gdy udają się tam na oficjalną misję, dzięki czemu mogą wspierać kulturę dialogu w kontekście dialogu kultur; wzywa w związku z tym ESDZ, a zwłaszcza jej dział komunikacji strategicznej i prognoz strategicznych, by w pełni wspierała oficjalne misje Parlamentu w państwach trzecich;

12. uważa, że dialog polityczny między Parlamentem i jego poszczególnymi posłami a podmiotami rządowymi, parlamentarnymi i podmiotami społeczeństwa obywatelskiego na całym świecie przyczynia się do propagowania priorytetów, poglądów i wartości UE dotyczących globalnych standardów w takich obszarach jak powszechne prawa człowieka i demokracja, prawa osób LGBTI, prawa kobiet i równouprawnienie płci, dyplomacja klimatyczna i energetyczna, łączność, sztuczna inteligencja oraz polityka cyfrowa i technologiczna;

13. podkreśla konsekwentne zaangażowanie, z jakim Parlament przyznaje prawom człowieka, praworządności i demokracji centralne miejsce w działaniach zewnętrznych UE oraz zapewnia kluczowe forum, dzięki któremu społeczeństwo obywatelskie i podmioty demokratyczne z całego świata mogą zostać wysłuchane, a ich głos staje się ważny; podkreśla w związku z tym swoje działania na rzecz obrońców praw człowieka, zagrożonych parlamentarzystów i młodych przywódców politycznych, a także na rzecz udziału kobiet w życiu politycznym i walki z dezinformacją; apeluje, aby w następnej kadencji Parlament dalej rozwijał swoje działania oraz udzielał głosu osobom, których prawa są zagrożone;

14. podkreśla kluczowe znaczenie debat i rezolucji Parlamentu w sprawie łamania praw człowieka, demokracji i praworządności jako jednego z narzędzi o największym wpływie na sytuację praw człowieka w państwach trzecich; apeluje w związku z tym o lepszą widoczność tych debat i rezolucji, również w odniesieniu do porządku obrad sesji plenarnych, oraz o dalszą pracę komisji i innych stałych organów parlamentarnych;

15. podkreśla znaczenie i wyjątkowy charakter roli Parlamentu w misjach obserwacji wyborów oraz, w szerszym ujęciu, w programach wspierania demokracji, takich jak wzmocnienie demokracji parlamentarnej w państwach trzecich oraz w inicjatywach obejmujących mediację, ułatwianie budowania zdolności, zapobieganie konfliktom, wspieranie opartej na konsensusie i demokratycznej kultury parlamentarnej oraz propagowanie praw człowieka; wzywa do lepszego uwzględniania ustaleń z działań Zespołu ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów dotyczących konkretnych państw, a także ustaleń wynikających z unijnych misji obserwacji wyborów w odpowiednich pracach komisji i delegacji, a także na sesjach plenarnych, gdy dotyczą one tych samych państw;

16. wzywa do ściślejszej koordynacji z Komisją, w tym z Dyрекcją Generalną ds. Europejskiej Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia oraz Dyрекcją Generalną ds. Partnerstw Międzynarodowych, w zakresie wspierania demokracji parlamentarnej na całym świecie i zwiększenia wsparcia instytucjonalnego dla parlamentów; sugeruje, że ustanowiona przez Parlament sieć wsparcia demokracji tworzona z parlamentami narodowymi mogłaby stać się stałą przestrzenią instytucjonalną służącą koordynacji działań i wykorzystywaniu wiedzy eksperckiej;

17. podkreśla, że we wszystkich działaniach i misjach, w tym w przedstawicielstwach Parlamentu, podczas wyjazdów poza UE należy osiągnąć równowagę płci oraz szerzyć wiedzę ekspercką w tym zakresie przez oddelegowanie ekspertów ds. równości płci w ramach działań i programów pomocy parlamentarnej;

Wkład Parlamentu w politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE

18. uważa, że nadchodząca kadencja parlamentarna i powołanie nowej Komisji powinny być okazją do umocnienia ram stosunków międzyinstytucjonalnych między Parlamentem, ESDZ i Komisją, w tym delegaturami UE, by wzmocnić dyplomację parlamentarną i unijne narzędzia w obszarze działań zewnętrznych;

19. w szczególności apeluje o wzmocnienie nadzoru Parlamentu nad pracami w ramach polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE przez zwiększenie poziomu odpowiedzialności i przejrzystości ESDZ i służb zewnętrznych Komisji; podkreśla w tym kontekście, że trzeba zaktualizować oświadczenie z 2010 r. w sprawie odpowiedzialności politycznej i ponownie zdefiniować stosunki między ESDZ a Parlamentem;
20. wzywa Komisję, Radę i państwa członkowskie do rzeczywistego zaangażowania Parlamentu we wdrażanie i kontrolę kwestii o strategicznym znaczeniu dla spraw zagranicznych UE, w tym stosowanie środków ograniczających, a także w kontrolę instrumentów finansowania zewnętrznego;
21. podkreśla prawo Parlamentu do informacji na temat WPZiB na mocy art. 36 TUE, m.in. dostępu we właściwym czasie do sprawozdań, strategii krajowych oraz innych poufnych informacji wyznaczających kierunek polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE; w tym kontekście podkreśla, że jak najszybciej trzeba zakończyć aktualizację porozumienia międzyinstytucjonalnego z 20 listopada 2002 r. między Parlamentem Europejskim a Radą dotyczącego dostępu Parlamentu Europejskiego do posiadanych przez Radę informacji sensytywnych w dziedzinie polityki bezpieczeństwa i obrony;
22. podkreśla, że funkcja nadzorcza i uprawnienia Parlamentu do monitorowania negocjacji i wdrażania umów międzynarodowych przyznają mu kluczową rolę w kształtowaniu współpracy Unii z państwami i organizacjami międzynarodowymi spoza UE oraz jej ogólnych działań na arenie międzynarodowej, co pozwoliłoby również UE propagować uwzględnianie aspektu płci i dyplomację klimatyczną w stosunkach międzynarodowych; ubolewa w związku z tym nad tak zwanymi nieformalnymi lub doraźnymi ustaleniami, które nie wymagają zgody Parlamentu, a tym samym podważają jego autorytet jako współprawodawcy i jego rolę nadzorczą;
23. uważa, że ambasadorów UE w państwach o znaczeniu strategicznym i specjalnych przedstawicieli UE należy zatwierdzać dopiero po uzyskaniu pozytywnej oceny Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu;
24. wzywa do bardziej systematycznego udziału przewodniczących komisji ds. zewnętrznych Parlamentu w posiedzeniach i wydarzeniach wysokiego szczebla dotyczących WPZiB, w tym Rady do Spraw Zagranicznych; apeluje o wystawianie wspólnych delegacji ESDZ, Komisji i Parlamentu na najważniejsze spotkania wielostronne i regionalne;
25. nalega, aby wszystkie kluczowe strategiczne dokumenty programowe przyjęte przez Komisję i Radę w związku z prowadzeniem polityki zewnętrznej UE opracowywać po konsultacji z Parlamentem oraz z uwzględnieniem jego roli i wkładu;
26. wzywa Parlament, aby dalej zacieśniał stosunki z parlamentami państw członkowskich, które są właściwymi organami do pełnienia roli łącznika z organami wykonawczymi państw członkowskich; podkreśla w związku z tym, że konferencja międzyparlamentarna poświęcona WPZiB i WPBiO, a także konferencje międzyparlamentarne organizowane corocznie przez Podkomisję Praw Człowieka stanowią ważne forum wymiany informacji i najlepszych praktyk między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim w odnośnych dziedzinach i powinny otrzymać odpowiednie wsparcie;
27. uważa, że Parlament może odegrać wyjątkową rolę w przybliżaniu polityki zagranicznej UE obywatelom Unii i we wzmacnianiu jej legitymacji demokratycznej, np. przez współpracę z podmiotami szczebla niższego niż krajowy, takimi jak rządy i parlamenty regionalne, a tym samym umożliwienie wkładu dyplomacji wielopoziomowej w działania zewnętrzne na szczeblu UE oraz opierania się dyplomacji wielopoziomowej na tych działaniach zewnętrznych zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi i instytucjonalnymi polityki zagranicznej UE i państw członkowskich;
28. ponownie wzywa, by rozwijać autonomiczną dyplomację UE uwarunkowaną wspólną kulturą dyplomatyczną z perspektywy UE, i podkreśla rolę Parlamentu w tym zakresie; uważa, że wdrożenie projektu pilotażowego Parlamentu dotyczącego utworzenia Europejskiej Akademii Dyplomatycznej, a zwłaszcza jej przyszłej i stałej struktury, stanowi konkretny krok w tym kierunku; apeluje, by zagwarantować, że Parlament będzie miał stały udział w przyszłych organach zarządzających lub kierowniczych Europejskiej Akademii Dyplomatycznej, a także w jej programach i działaniach szkoleniowych, oraz że będzie w nich aktywnie uczestniczyć;
29. jest zdania, że w kontekście regresu w zakresie praw człowieka i demokracji na całym świecie Parlament ma do odegrania szczególną rolę w obronie multilateralizmu opartego na zasadach, demokracji i praworządności, w propagowaniu praw człowieka i pluralizmu politycznego, w przeciwdziałaniu dezinformacji i obcym ingerencjom w państwach trzecich oraz we wspieraniu demokratycznie wybranych parlamentów na całym świecie, by mogły umacniać swoje role instytucjonalne i wewnętrzne metody pracy za pomocą ukierunkowanych programów; zauważa, że posłowie do PE mogą zajmować się bardziej delikatnymi kwestiami, takimi jak naruszenia praw człowieka, wydawać publiczne oświadczenia, poszukiwać publicznych lub prywatnych kanałów komunikacji lub angażować się we współpracę z lokalnymi partnerami, gdy przestrzeń tradycyjnej dyplomacji jest bardziej ograniczona;

30. podkreśla szczególną rolę organów parlamentarnych we wspieraniu krajów partnerskich, a w szczególności krajów objętych procesem rozszerzenia i potencjalnych krajów kandydujących na Bałkanach Zachodnich i we wschodnim sąsiedztwie; wzywa, aby kraje te wzmacniały swoją pozycję w procesie przystąpienia do UE, biorąc pod uwagę szczególną i kluczową rolę, jaką parlamenty narodowe odgrywają w tym procesie reform, m.in. za pośrednictwem zbliżania ustawodawstwa, nadzoru i informowania obywateli; przypomina, że delegatury UE muszą aktywnie wspierać taką współpracę międzyparlamentarną w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących;

31. z zadowoleniem przyjmuje innowacyjne podejścia, takie jak współpraca między komisjami rozpoczęta niedawno między Parlamentem Europejskim a Radą Najwyższą Ukrainy, i zachęca do rozwijania dalszych inicjatyw w tym obszarze, biorąc pod uwagę polityczne znaczenie procesu rozszerzenia;

32. ponawia swój apel o zwiększenie zdolności instytucjonalnych UE w zakresie dyplomacji prewencyjnej, zapobiegania konfliktom i mediacji oraz uważa, że Parlament może zapewnić wiedzę fachową i znaczący wkład za pośrednictwem swoich organów i działań w tej dziedzinie, np. przez zaangażowanie w mechanizmy wczesnego ostrzeżenia i wizyty na miejscu;

33. podkreśla, że szeroka sieć międzyparlamentarna, którą Parlament rozwinął za pośrednictwem stałych delegacji i zgromadzeń wielostronnych, stanowi jeden z głównych instrumentów do omawiania i koordynowania stanowisk z partnerami międzynarodowymi na forach wielostronnych, np. w odniesieniu do rezolucji ONZ, uwzględniania aspektu płci, dyplomacji klimatycznej lub stanowisk na forum grupy G-20, a także do wyjaśniania partnerom intencji UE i propagowania jej działań; podkreśla istotny wkład, jaki Parlament wnosi w prace forów wielostronnych dzięki uczestnictwu m.in. w szczytach parlamentarnych grup G-7 i G-20 oraz w posiedzeniach Unii Międzyparlamentarnej;

34. podkreśla rolę Parlamentu Europejskiego w globalnym propagowaniu równouprawnienia płci, w tym walki z kobietobójstwem i przemocą ze względu na płeć, oraz praw osób LGBTI w działaniach zewnętrznych UE; zwraca uwagę na znaczenie parlamentarzystów w propagowaniu wrażliwości na kwestie płci w stosunkach wewnętrznych przez podnoszenie świadomości, budowanie zdolności i dzielenie się dobrymi praktykami, co obejmuje m.in. wartość dodaną wynikającą z równowagi płci w parlamentach i uwzględnianie perspektywy płci w funkcjonowaniu organów parlamentarnych; wzywa Parlament Europejski, by dalej wspierał ten istotny wymiar dyplomacji parlamentarnej w kontaktach z krajami partnerskimi;

35. uważa, że w odniesieniu do celu zrównoważonego rozwoju nr 5 (osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt) Parlament musi odgrywać znaczącą rolę w osiąganiu kluczowych założeń strategicznych w zakresie równości płci;

36. podkreśla działania Parlamentu na rzecz ratyfikacji i wdrożenia odpowiednich konwencji ONZ i innych konwencji międzynarodowych oraz protokołów fakultatywnych, takich jak porozumienie paryskie i Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej;

Drużyna Europy – Parlament jako partner w polityce zagranicznej

37. uważa, że chociaż Parlament powinien zachować pełną autonomię w realizacji swojego programu polityki zewnętrznej, wspólne wizyty ad hoc i oświadczenia Parlamentu oraz przedstawicieli Komisji i Rady dotyczące kluczowych wydarzeń w państwach trzecich stanowią obiecujący obszar dla wdrożenia podejścia „Drużyna Europy”; w związku z tym wzywa, by uruchomić międzyinstytucjonalny program pilotażowy „Drużyna Europy” w wybranych państwach trzecich; apeluje, aby ten program pilotażowy zapewnił pełną integrację narzędzi Parlamentu w ramach wspólnego międzyinstytucjonalnego podejścia do zainteresowanych krajów;

38. potępia decyzję niektórych krajów, również tych, które zawarły umowy z UE, o zakazie wjazdu delegacji Parlamentu i indywidualnych posłów do PE na niektóre lub wszystkie ich terytoria; potępia groźby i sankcje wobec posłów do PE ze strony państw trzecich; nalega, aby Komisja i państwa członkowskie podejmowały natychmiastowe i zdecydowane działania, np. w razie konieczności sankcje, w przypadku gdy organy Parlamentu lub indywidualni posłowie do PE są celem środków ograniczających ze strony państw trzecich;

39. zaznacza, że obserwacja wyborów jest najlepiej ustrukturyzowaną dziedziną współpracy między Parlamentem a ESDZ, a obie instytucje prowadzą działania w zakresie obserwacji wyborów, które są ze sobą dobrze zintegrowane pod wieloma względami;

40. ponawia swój apel o bardziej strategiczną koordynację między instytucjami UE w odniesieniu do pilnych indywidualnych przypadków związanych z obrońcami praw człowieka, dziennikarzami lub członkami grup szczególnie wrażliwych; jest przekonany, że w takich przypadkach dyplomacja parlamentarna może okazać się skutecznym i uzupełniającym mechanizmem współpracy z państwami trzecimi; wzywa do utworzenia międzyinstytucjonalnej grupy zadaniowej ds. obrońców praw człowieka, by koordynować europejskie wysiłki w priorytetowych sprawach związanych z obrońcami praw człowieka;

41. ponownie zwraca się do wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o przyjęcie, we współpracy z państwami członkowskimi i Parlamentem, rocznego wykazu państw, które budzą poważne obawy w związku z trudną sytuacją obrońców praw człowieka i działaczy na rzecz demokracji, co pozwoliłoby m.in. na w pełni skoordynowaną praktyczną reakcję „Drużyny Europy” w terenie; uważa, że Parlament mógłby odegrać decydującą rolę przez wykorzystanie swoich środków instytucjonalnych i środków innego rodzaju do wspierania tego ukierunkowanego i wspólnego podejścia;

42. wzywa wszystkie delegatury UE, aby publikowały na swoich stronach internetowych informacje o pracach Parlamentu dotyczących danego kraju – również w języku lokalnym – oraz by podejmowały działania następcze wraz z władzami lokalnymi i grupami społeczeństwa obywatelskiego;

o
o o

43. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.
